Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U003541

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поплавський Владислав Борисович

2. Vladyslav B. Poplavskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-9483-4342

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 201 Агрономія

Дата захисту: 06-08-2026

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14949

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.33, 68.33.29, 68.35, 68.35.29, 68.35.31, 68.35.33

Тема дисертації:

1. Родючість чорнозему типового та продуктивність сівозмін за застосування добрив у Лівобережному Лісостепу України

2. Fertility of typical chernozem and productivity of crop rotations due to the use of fertilizers in the Left Bank Forest Steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота Поплавського Владислава Борисовича присвячена науковому обґрунтуванню впливу систем удобрення на родючість чорнозему типового слабкосолонцюватого та продуктивність короткоротаційних сівозмін у Лівобережному Лісостепу України. Актуальність теми зумовлена необхідністю збереження родючості ґрунтів, оптимізації поживного й водного режимів та підвищення ефективності використання вологи сільськогосподарськими культурами в умовах кліматичних змін, недостатнього й нестійкого зволоження, а також сучасної трансформації структури посівних площ. Метою дослідження було встановити вплив систем удобрення на родючість чорнозему типового та продуктивність культур у чотирипільних сівозмінах Лівобережного Лісостепу України, мінімізувати енергетичні витрати й забезпечити

високу економічну ефективність агротехнологічних заходів. Для досягнення мети передбачалося визначити вплив удобрення та структури сівозмін на стан гумусу, агрохімічні властивості й водний режим ґрунту; встановити врожайність культур залежно від структури сівозміни та удобрення; оцінити вплив глибини заробляння добрив на продуктивність буряків цукрових; визначити продуктивність сівозмін, баланс елементів живлення, енергетичну та економічну ефективність застосування добрив. Об'єктом дослідження були процеси формування родючості ґрунту та врожайності сільськогосподарських культур у сівозмінах залежно від удобрення. Предмет дослідження — чорнозем типовий слабкосолонцюватий, чотирипільні сівозміни, органо-мінеральні системи удобрення, гумус, водний і поживний режими ґрунту, урожайність пшениці озимої, буряків цукрових, ячменю ярого, гороху, продуктивність сівозмін, енергетична та економічна ефективність. У роботі використано польовий, лабораторний, математично-статистичний і розрахунково-порівняльний методи досліджень. Польові дослідження проводили у довготривалому стаціонарному досліді для вивчення впливу добрив і структури сівозмін на родючість ґрунту, урожайність культур та продуктивність сівозмін, а також у тимчасовому досліді для оцінювання впливу обробітку ґрунту й удобрення на вологозабезпеченість і врожайність буряків цукрових. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше для короткоротаційних сівозмін Лівобережного Лісостепу України встановлено ефективність систем удобрення з органічним і мінеральним компонентами. За умов недостатнього зволоження найефективнішим визначено внесення побічної продукції та мінеральних добрив у плодозмінній сівозміні, що забезпечує відтворення родючості ґрунту. За нестійкого зволоження ефективним під буряки цукрові є заробляння соломи пшениці озимої та мінеральних добрив із проведенням глибокої оранки на 30–32 см. Установлено, що за 46-річного застосування 6,3 т/га гною + побічна продукція + N33,6P33,6K33,6 на 1 га ріллі у плодозмінній сівозміні забезпечено розширене відтворення гумусу в чорноземі типовому слабкосолонцюватому: його вміст становив 4,78%, що на 0,97% перевищувало контроль без добрив. Застосування побічної продукції + N46,4P33,6K33,6 стабілізувало вміст гумусу на рівні 4,72%. У зерно-просапній та просапній сівозмінах вміст гумусу був нижчим — відповідно 4,46 і 4,53%, що пов'язано з посиленням процесів мінералізації. Довготривале застосування органо-мінеральних систем удобрення покращило забезпеченість орного шару ґрунту рухомим фосфором і калієм. Найвищий їх уміст досягнуто за внесення 6,3 т/га гною + побічна продукція + N33,6P33,6K33,6 — відповідно 52,3 і 145 мг/кг ґрунту. Органо-мінеральні системи удобрення збільшували запаси вологи у 1,5-метровому шарі ґрунту навесні на 6–15 мм порівняно з контролем без добрив. Найвищу врожайність пшениці озимої отримано у плодозмінній сівозміні на тлі післядії органо-мінерального удобрення — 3,74–3,76 т/га. Найвищої продуктивності буряків цукрових за нестійкого зволоження досягнуто за глибокої оранки на 30–32 см і внесення 5 т/га соломи + N90P90K90 + «Добрин», 2 л/га: урожайність коренеплодів становила 41,9 т/га, цукристість — 19,2%, збір цукру — 7,96 т/га. Практичне значення роботи полягає у формуванні агрохімічних засад сталого вирощування культур у короткоротаційних сівозмінах. Результати досліджень упроваджено на Веселоподільській дослідно-селекційній станції на площі 9 га, що забезпечило підвищення продуктивності сівозмін на 1,20 т кормових одиниць з отриманням додаткової продукції на суму 8200 грн/га. Ключові слова: чорнозем типовий, родючість ґрунту, гумус, поживний режим, водний режим, добрива, сівозміни, продуктивність, буряки цукрові, пшениця озима, врожайність, баланс елементів живлення.

2. The dissertation by Vladyslav Borysovych Poplavskyi is devoted to the scientific substantiation of the influence of fertilisation systems on the fertility of typical weakly solonetzic chernozem and the productivity of short-rotation crop rotations in the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine. The relevance of the research is determined by the need to preserve soil fertility, optimise nutrient and water regimes, and improve the efficiency of soil moisture use by crops under climate change, insufficient and unstable moisture conditions, and the modern transformation of the structure of sown areas. The aim of the research was to determine the effect of fertilisation systems on the fertility of typical chernozem and the productivity of crops in four-field crop rotations in the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine, to minimise energy inputs, and to ensure high economic efficiency of agrotechnological measures. The main objectives were to determine the influence of fertilisation and crop rotation structure on humus status, agrochemical properties and soil water regime; to establish crop yields depending on crop rotation

structure and fertilisation; to assess the effect of fertiliser incorporation depth on sugar beet productivity; to determine crop rotation productivity, nutrient removal and balance, as well as the energy and economic efficiency of fertiliser application. The object of the research was the processes that determine soil fertility and crop yields in crop rotations depending on fertilisation. The subject of the research was typical weakly solonetzic chernozem, four-field crop rotations, organo-mineral fertilisation systems, humus, soil water and nutrient regimes, yields of winter wheat, sugar beet, spring barley and pea, crop rotation productivity, and energy and economic efficiency. Field, laboratory, mathematical-statistical and calculation-comparative methods were used in the study. Field research was carried out in a long-term stationary experiment to study the effect of fertilisers and crop rotation structure on soil fertility, crop yield and crop rotation productivity, as well as in a temporary experiment to assess the influence of tillage and fertilisation on soil moisture supply and sugar beet yield. The scientific novelty of the dissertation lies in the fact that, for the first time, the effectiveness of fertilisation systems with organic and mineral components in short-rotation crop rotations of the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine was established. Under insufficient moisture conditions, the application of by-products and mineral fertilisers in a grass crop rotation was found to be the most effective practice, ensuring the restoration of soil fertility. Under unstable moisture conditions, the incorporation of winter wheat straw and mineral fertilisers for sugar beet with deep ploughing to a depth of 30–32 cm was determined to be effective. It was established that the 46-year application of 6.3 t/ha of manure + by-products + N33.6P33.6K33.6 per 1 ha of arable land in a grass crop rotation ensured expanded reproduction of humus in typical weakly solonetzic chernozem: the humus content reached 4.78%, exceeding the unfertilised control by 0.97%. The application of by-products + N46.4P33.6K33.6 stabilised the humus content at 4.72%. In grain-row and row crop rotations, the humus content was lower, reaching 4.46 and 4.53%, respectively, which was associated with increased mineralisation processes. Long-term use of organo-mineral fertilisation systems improved the supply of available phosphorus and potassium in the arable soil layer. Their highest contents were obtained with the application of 6.3 t/ha of manure + by-products + N33.6P33.6K33.6, reaching 52.3 and 145 mg/kg of soil, respectively. Organo-mineral fertilisation systems increased spring moisture reserves in the 1.5 m soil layer by 6–15 mm compared with the unfertilised control. The highest winter wheat yield was obtained in the grass crop rotation under the aftereffect of organo-mineral fertilisation, reaching 3.74–3.76 t/ha. Under unstable moisture conditions, the highest sugar beet productivity was achieved with deep ploughing to 30–32 cm and the application of 5 t/ha of straw + N90P90K90 + Dobryn, 2 l/ha: root yield was 41.9 t/ha, sugar content was 19.2%, and sugar yield was 7.96 t/ha. The practical significance of the dissertation consists in the development of agrochemical principles for sustainable crop cultivation in short-rotation crop rotations. The research results were implemented at the Veselopodilska Experimental Breeding Station on an area of 9 ha, which increased crop rotation productivity by 1.20 t of feed units and provided additional output worth 8200 UAH/ha. Key words: typical chernozem, soil fertility, humus, nutrient regime, water regime, fertilisers, crop rotations, productivity, sugar beet, winter wheat, yield, nutrient balance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Іваніна В.В., Поплавський В.Б. Обіг вуглецю та стан гумусу в чорноземі типовому за довготривалого застосування добрив у чотирипільних сівозмінах. Вісник аграрної науки. 2025. № 9(870). С. 5-11. https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202509-01
- Іваніна В.В., Поплавський В.Б. Вплив добрив на врожайність та використання вологи пшеницею озимою в умовах чотирипільних сівозмін. Зернові культури. 2025. Т. 9. № 2. С. 358-364 https://doi.org/10.31867/2523-4544/0398

- Іваніна В.В., Поплавський В.Б. Вплив добрив на врожайність буряків цукрових та продуктивність чотирипільних сівозмін в умовах недостатнього зволоження. Новітні агротехнології. 2025. Т. 13. № 3. doi: 10.47414/na.13.3.2025.341816
- Іваніна В.В., Поплавський В.Б. Вплив соломи та глибини обробітку ґрунту на вологозабезпечення та врожайність буряків цукрових. Вісник аграрної науки. 2025. № 12(873). С. 5-11. https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202512-01

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100593; 0121U100594

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваніна Вадим Віталійович

2. Vadym V. Ivanina

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9471-114X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович

2. Hryhorii M. Hospodarenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6495-2647

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цюк Олексій Анатолійович

2. Oleksii A. Tsiuk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8789-522X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ганженко Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Hanzhenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8118-1645

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доронін Володимир Аркадійович

2. Volodymyr Doronin

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9355-881X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Саблук Василь Трофимович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Саблук Василь Трохимович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ременюк Світлана Олександрівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

